

Nieuwsflits Glastuinbouw juni 2009

Zuiver Water in de Bommelerwaard

Bijeenkomsten bij deelnemende telers.

In januari en april 2009 zijn 2 bijeenkomsten gehouden bij deelnemende telers van *Zuiver Water*. In januari stonden gebruikscijfers van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen en de individuele bedrijfschecklist centraal. Ook ervaringen met emissiebeperkende maatregelen in glastuinbouwregio's in het hele land kwamen aan de orde. In april is de spuitboom met luchtondersteuning besproken en zijn de gebruikscijfers 2008 gezamenlijk beoordeeld. Deze zijn van 10 telers ontvangen. Hieronder een impressie van de resultaten.

Gebruikscijfers 2008 nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de range aan gebruikscijfers van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten van 10 telers binnen de projectgroep.

Type Gewasbeschermingsmiddel	Gemidd. waarde (kg/ha)	Hoogste waarde (kg/ha)	Laagste Waarde (kg/ha)	factor hoogste-laagste waarde	Meststof	Gemidd. waarde (kg/ha)	Hoogste waarde (kg/ha)	Laagste Waarde (kg/ha)	factor hoogste-laagste waarde
totaal insecticiden	5,4	13,2	1,8	7,4		Kg/ha	Kg/ha	Kg/ha	
totaal araciden	1,4	3,7	0,4	8,8	N	1225	1447	786	1,8
totaal bodemfungiciden	26,1	39,3	12,0	3,3	P	42	161	1	161
totaal bladfungiciden	7,4	9,6	0,5	28,4					
totaal groeiregulatoren	24,2	43,1	3,7	12					
totaal herbiciden	0,5	0,9	0,0	79					
totaal overig	1,7	5,4	0,0	163					
totaal	65,6	86,9	47,6	1,8					
totaal insectiden/fungiciden	40,2	56,1	23,4	3,3					

•Kg/ha of l/ha.

De brede spreiding in gebruik valt op. In 2009 zal bij de individuele bedrijfsbezoeken besproken worden hoe het verbruik en de kosten zijn te reduceren.

Monitoringscijfers 2008

Jaarlijks worden in de Bommelerwaard monsters genomen van het oppervlaktewater en metingen gedaan naar gewasbeschermingsmiddelen. Middelen die boven de drinkwaternorm of de MTR (risico voor waterleven) uitkomen, zijn probleemstoffen. In de eerste nieuwsflits zijn de cijfers t/m 2007 gepresenteerd.

Uit een combinatie van de monitoringcijfers van 2008 en de verbruiksgegevens blijken de stoffen Topsin M (carbendazim), Aaterra (etridiazool), Admire (imidacloprid), Ridomil Gold (metalaxyl), Mesurool (methiocarb) en Rizolex (toclofos-methyl) in gebruik te zijn door de telers **en** te worden aangetroffen op de meetpunten gemaal H.C. de Jong en gemaal Brakel. Achter beide gemalen komt glastuinbouw voor. Imidacloprid en methiocarb overschrijden op beide punten naast de drinkwaternorm ook de MTR. Imidacloprid is al een paar jaar een probleemstof. Methiocarb wordt aangetroffen boven de MTR sinds 2008, omdat de waarde van de MTR verlaagd is. Niet alle stoffen zijn specifiek voor de glastuinbouw, de belasting kan ook uit andere sectoren afkomstig zijn. Bij het analyseren van de monitoringsgegevens zijn ook stoffen boven de drinkwaternorm aangetroffen die toegelaten zijn in de glastuinbouw maar niet door de telers zijn gebruikt. Dit zijn imazalil (o.a. Fungafloor), paclobutrazool (Bonzi voor potplanten) en thiabendazool (Lirotect).

Wat doen we in 2009?

Voor de glastuinbouw ligt de nadruk op de chrysantenteelt. Het gebruik aan middelen en meststoffen wordt per teler geïnventariseerd. Dit geeft een nulsituatie waarbij de cijfers richting kunnen geven aan mogelijke maatregelen. Naast de groepsbijeenkomsten worden de telers ook individueel benaderd om acties en maatregelen te nemen voor een beter resultaat voor milieu en bedrijf. Bij de bedrijfsbezoeken wordt een checklist gebruikt om een maatregelenpakket op maat op te stellen. Dit moet leiden tot een verdere optimalisatie van middelkeuze, bemesting en waterkringloop. Ook inzichten uit andere projecten in het land zullen worden besproken. De Trianum-proef wordt in 2009 voortgezet en de resultaten gepresenteerd. Voor communicatie en voorlichting zal een open dag "zuiver water" worden georganiseerd en worden nieuwsbrieven voor de telers uitgebracht.

Spuitboom met luchtondersteuning

Op het bedrijf van Lies van Wijk wordt gebruik gemaakt van een spuitboom van Besseling & All Techniek uit Heerhugowaard met luchtondersteuning. Dit wordt gerealiseerd met ventilatoren die op de spuitboom zijn gemonteerd. Lies denkt hiermee een reductie op het middelenverbruik van 50% te kunnen realiseren. Of dit haalbaar is moet de praktijk gaan uitwijzen. Inmiddels is het spuitbeeld van de boom met fluoriserend spuitpoeder bekeken. Dit zag er goed uit.

Proef met Trianum (2)

Op een bedrijf van David van Tuyl, een van de deelnemers is een proef met de toepassing van Trianum aangelegd.

In januari 2009 is tijdens de bijeenkomst bij David een toelichting gegeven door mevrouw Rianne Lek van Koppert. Op het moment van de bijeenkomst was de 3^e ronde na het stomen geogst. Het lijkt erop dat de takken uit de proef iets zwaarder zijn dan uit het controlevak maar gezien de schaal zijn de resultaten niet statistisch hard te maken. Aanbevelingen die rond de proef door de deelnemers worden gedaan zijn een grotere proefopzet, een proef zonder gebruik van Aaterra, het testen van cultivars met verschillende gevoeligheden. Het meeste perspectief wordt gezien in het meegeven van Trianum aan de stek.

Vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen met René Corsten van DLV Plant
T 06-53374539,
r.corsten@dlvplant.nl
of Jessi de Coninck van Waterschap Rivierenland
T 0344-649449,
j.de.coninck@wsrl.nl
Of Laurens Vlaar van CLM Onderzoek en Advies
T 06-50697805, lvlaar@clm.nl

Colofon

Deze nieuwsflits is een uitgave van het project Zuiver Water (Glastuinbouw) in de Bommelerwaard. Een project waarin agrariërs en gemeenten milieuvriendelijker werken, waardoor schoner water voor drinkwater kan worden gewonnen.

Opdrachtgever is Waterschap Rivierenland. CLM Onderzoek en Advies en DLV Plant voeren het project uit.

Bezoek ook de website: www.zuiver-water.nl